

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Druk nr 2390
Warszawa, 17 listopada 2000 r.

III kadencja

Prezes Rady Ministrów
RM 10-153-00

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 i art. 123 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela, ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawy w sprawie oznaczania wyrobów znakami skarbowymi akcyzy, ustawy o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych, ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej.**

Nadanie projektowi klauzuli pilności jest niezbędne, z uwagi na konieczność wejścia w życie części projektowanych rozwiązań z dniem 1 stycznia 2001 r., zwłaszcza w Karcie Nauczyciela i w ustawie o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z Prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z wyrazami szacunku

(-) Jerzy Buzek

Projekt

Ustawa
z dnia.....2000r.

o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela, ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawy w sprawie oznaczania wyrobów znakami skarbowymi akcyzy, ustawy o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych, ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej.

Art. 1.

W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz.357, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz.1118 oraz z 2000 r. Nr 12, poz.136 i Nr 19, poz. 239) w art. 30 w ust. 5 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

“1) wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 3, oraz dla nauczycieli, których tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin ustala się na podstawie art. 42 ust.7, a także szczegółowe zasady zaszeregowania nauczycieli,”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz.U. z 1995r. Nr 57, poz. 299 i Nr 101, poz. 504, z 1996 r. Nr 59, poz. 268, Nr 106, poz. 496 i Nr 156, poz.775, z 1997 r. Nr 54, poz. 349 i Nr 79, poz. 484, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 49, poz. 484 oraz z 2000 r. Nr 6, poz. 70, Nr 12, poz.136 i Nr 48, poz. 550) w art.20a wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust.3 po wyrazach “w ust.4” dodaje się wyrazy “i 5a”;
- 2) po ust.5 dodaje się ust.5a w brzmieniu:
“5a. Agencja dokona, w terminie do dnia 30 czerwca 2001r., wpłaty na rachunek budżetu państwa 30% wpływów pieniężnych uzyskanych w 2000 r. z tytułów określonych w art. 20 ust. 2 pkt 1; wpłatę tę zalicza się na poczet zobowiązań Agencji wynikających z ust 1 i 4.”;
- 3) w ust.7 wyrazy “ust.2 i 4” zastępuje się wyrazami “ust. 2, 4 i 5a”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 2 grudnia 1993 r. w sprawie oznaczania wyrobów znakami skarbowymi akcyzy (Dz.U. Nr 127, poz. 584, z 1997r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz.770 oraz z 1999 r. Nr 83, poz. 931) wprowadza się następujące zmiany:

1) art.8 otrzymuje brzmienie:

“Art.8. 1. W postępowaniu przed właściwym urzędem skarbowym w sprawie o wydanie banderoli podatkowych producenci (importerzy) są obowiązani do uprzedniego wpłacenia do tego urzędu odpowiedniej zaliczki na podatek akcyzowy stanowiącej równowartość żądanych banderoli oraz kwoty stanowiącej co najmniej 80% kosztów wytworzenia banderoli podatkowych, a w postępowaniu o sprzedaż banderoli legalizacyjnych podmioty uprawnione do ich zakupu są obowiązane do uprzedniego wpłacenia do tego urzędu należności odpowiadającej odpłatności za te banderole.

2. W razie odmowy wydania banderoli podatkowych lub sprzedaży banderoli legalizacyjnych, zaliczka i kwota kosztów lub należności, o których mowa w ust. 1, podlega zwrotowi przez urząd skarbowy, do którego została wpłacona, w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku przez podmiot, który wpłacił tę zaliczkę i kwotę kosztów lub należność.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość zaliczki na podatek akcyzowy odpowiadającej wartości banderoli podatkowych, uprawniającej do ich otrzymania, wysokość kwot stanowiących co najmniej 80% kosztów wytworzenia tych banderoli oraz wysokość odpłatności za sprzedaż banderoli legalizacyjnych.”;

2) w art. 9 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

“4. Urząd skarbowy odmówi wydania lub sprzedaży banderoli wnioskodawcy, który nie wpłaci zaliczki i kwoty kosztów lub należności, o których mowa w art. 8 ust. 1, lub nie dopełni obowiązków określonych w ust. 1-3.”.

Art. 4.

W ustawie z dnia 1 grudnia 1994r. o zasiłkach rodzinnych , pielęgnacyjnych i wychowawczych (Dz.U. z 1998 r. Nr 102, poz. 651, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz.1118 oraz z 1999 r. Nr 60, poz. 636 i Nr 110, poz.1256) wprowadza się następujące zmiany :

1) w art.13 w ust.3 po wyrazach “ust.4-8” dodaje się wyrazy “oraz z zastrzeżeniem art.60a”;

2) w art.15c w ust.4 po wyrazach “art. 13 ust. 3-8” dodaje się wyrazy “z zastrzeżeniem art.60b”;

3) po art.60 dodaje się art.60a i 60b w brzmieniu:

“Art. 60a. W okresie od dnia 1 czerwca 2001r. do dnia 31 maja 2002r. zasiłek rodzinny przysługuje, z zastrzeżeniem art.13 ust.2, w wysokości :

- 1) 36,90 zł miesięcznie na małżonka oraz na pierwsze i drugie dziecko,
- 2) 45,70 zł miesięcznie na trzecie dziecko,
- 3) 57,10 zł miesięcznie na każde kolejne dziecko.

Art.60b. W okresie od dnia 1 czerwca 2001 r. do dnia 31 maja 2002 r. zasiłek wychowawczy przysługuje , z zastrzeżeniem art.15c ust.3, w wysokości:

- 1) 276,90 zł miesięcznie,
- 2) 440,30 zł miesięcznie dla osoby samotnie wychowującej dziecko oraz osoby wychowującej trzecie i każde kolejne następane dziecko.”.

Art. 5.

W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz.U. z 1997 r. Nr 25, poz.128, Nr 28, poz.153, Nr 41, poz. 255, Nr 63, poz.403, Nr 93, poz. 569, Nr107, poz. 692, Nr121, poz.770 i Nr 123, poz.776, z 1998 r. Nr 66, poz. 431, Nr 106, poz. 668, Nr108, poz. 684, Nr 137, poz. 887 i Nr 162, poz. 1112, 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 60, poz. 636 oraz z 2000r. Nr 12, poz.136, Nr 31, poz. 384, Nr 48, poz.550 i Nr 70, poz. 820) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) skreśla się art. 9a;
- 2) w art. 27 w ust.1 w pkt 6 skreśla się przecinek i wyrazy “ o których mowa w art.36¹ Kodeksu pracy”;
- 3) w art. 37i ust. 4 otrzymuje brzmienie:
“4. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, przyznać bezrobotnym zamieszkałym we wszystkich lub niektórych powiatach (gminach), o których mowa w ust. 3, prawo do stypendium, o którym mowa w art. 37d.”;
- 4) art. 37j otrzymuje brzmienie :

“Art.37j. 1. Zasiłek przedemerytalny przysługuje osobie spełniającej określone w ustawie warunki do uzyskania statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku oraz posiadającej okres uprawniający do emerytury, jeżeli okres uprawniający do zasiłku, o którym mowa w art. 24 ust.2, wynosi co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, a stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

2. Wysokość zasiłku przedemerytalnego wynosi 130 % kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 24 ust.1, z zastrzeżeniem ust.3 i 4.

3.Wysokość zasiłku przedemerytalnego nie może przekroczyć 90% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, w okresie 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc zgłoszenia wniosku o zasiłek przed-

emerytalny, i nie może być niższa od 120 % kwoty zasiłku, o którym mowa w art.24 ust.1.

4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie, o którym mowa w ust.3, wypłacone za okres przypadający po dniu 31 grudnia 1998r. pomniejsza się o naliczone i potrącone od tego wynagrodzenia składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe.”;

5) w art. 37k:

- a) w ust. 2 wyrazy “odpowiednio wysokość zasiłku określona w art. 37j ust. 2 i 3” zastępuje się wyrazami “120% zasiłku, o którym mowa w art. 24 ust.1”,
- b) w ust. 6 wyrazy “odpowiednio określonej w art. 37j ust. 2 i 3” zastępuje się wyrazami “120% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 24 ust.1”,
- c) skreśla się ust.9;

6) w art. 37l:

- a) w ust.1 wyrazy “zalicza się okres” zastępuje się wyrazami “nie zalicza się okresu”,
- b) w ust. 2 wyrazy “pkt 3-5 i ust. 2” zastępuje się wyrazami “pkt 3-6 i ust. 2 pkt 2-4”;

7) w art.37n:

- a) w ust.1 wyrazy “ust. 2 i 3” zastępuje się wyrazami “ust.2”,
- b) w ust.2 po wyrazie “zawieszeniu” skreśla się przecinek i wyrazy “z zastrzeżeniem ust.3”,
- c) skreśla się ust.3;

8) art.54 otrzymuje brzmienie:

“Art.54. Przedsiębiorcy Polskiego Związku Głuchych i Polskiego Związku Niewidomych oraz Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwo nad Ociemniałymi oraz Zakład dla Niewidomych w Laskach nie opłacają składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników.”.

Art.6.

W ustawie z dnia 21 stycznia 2000r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz.U. Nr 12, poz.136 oraz z 2000 r. Nr 95, poz. 1041) w art.75 wprowadza się następujące zmiany :

- 1) w pkt 5 wyrazy “art.46” zastępuje się wyrazami “art.46 pkt 1 i 3”;
- 2) w pkt 6 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 7 w brzmieniu :
“7) art.46 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.”.

Art.7.

1. W 2001 r.:

- 1) art. 55 ust.3 ustawy wymienionej w art.5 stosuje się również w zakresie dotyczącym zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych,
- 2) łączna kwota zaciągniętych kredytów i pożyczek, o której mowa w art. 55 ust. 4 ustawy wymienionej w art.5, nie może przekroczyć kwoty stanowiącej równowartość 12,5% dochodów Funduszu Pracy, planowanych na ten rok,
- 3) okres spłaty kredytów i pożyczek, o którym mowa w art. 55 ust. 5 ustawy wymienionej w art. 5, może wykraczać poza rok budżetowy i może przekroczyć trzy miesiące, nie więcej jednak niż sześć miesięcy,
- 4) w zakresie określonym w pkt 1-3 nie stosuje się art. 99 ust.1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz.1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz.1255 oraz z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550 i Nr 95, poz. 1041).

2. Zasiłki przedemerytalne przyznane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przysługują uprawnionym osobom w dotychczasowej wysokości, z uwzględnieniem art. 24 ust. 6a ustawy wymienionej w art.5.

Art.8

Zachowuje moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 kwietnia 1999 r. w sprawie ustalenia świadczeń przedemerytalnych dla osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy z podmiotów gospodarki narodowej objętych programem restrukturyzacji przemysłu hutnictwa żelaza i stali w Polsce (Dz.U. Nr 36, poz. 341 i Nr 77, poz. 867).

Art. 9.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

UZASADNIENIE

Zmiany ustaw, projektowane w niniejszej ustawie, pozostają w ścisłym związku z projektem ustawy budżetowej na rok 2001 i warunkują właściwe wykonanie projektowanego budżetu.

Art. 1- przedłożony projekt nowelizacji ustawy- Karta Nauczyciela wynika z faktu, że rzeczywiste średnie wynagrodzenia nauczycieli w 2000r. okazały się znacząco wyższe od planowanych. Spowodowało to poważny kryzys finansów publicznych, a w ślad za tym kryzys w stosunkach rząd- samorząd. W wyniku proponowanej nowelizacji - wynagrodzenia nauczycieli nie zostałyby obniżone w stosunku do wielkości gwarantowanych w art. 30 ust. 3 i 4 Karty Nauczyciela z uwzględnieniem art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela. Natomiast przyjęcie proponowanej nowelizacji zapobiegnie wzrostowi wynagrodzeń nauczycieli ponad kwoty gwarantowane w Karcie Nauczyciela i w konsekwencji ponad możliwości finansowe budżetu państwa.

Zgodnie z obecnym brzemieniem art. 30 ust. 5 pkt 1 Karty Nauczyciela, udział wynagrodzenia zasadniczego w średnim wynagrodzeniu nauczyciela ogółem powinien wynosić 75%. W pozostałej części (25%) miały mieścić się dalsze elementy wynagrodzenia nauczycieli określone w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela, jak dodatki, wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny zastępstw doraźnych, nagrody i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy (odprawy, dodatkowe wynagrodzenie roczne, nagrody jubileuszowe). W praktyce okazało się, że wskazane elementy wynagrodzenia wykraczają ponad zakładany poziom.

Powyższy, nieplanowany, wzrost wynagrodzeń nauczycieli w pierwszym roku wprowadzenia nowego systemu wynagradzania nauczycieli, wymaga korekty przepisów art. 30 ust. 5 pkt 1 Karty Nauczyciela.

W poprzednim stanie prawnym wysokość wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli była ustalana przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy i związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli. Po przyjęciu proponowanej nowelizacji minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli również będą ustalane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy i nauczycielskimi związkami zawodowymi, z uwzględnieniem, gwarantowanej w ustawie Karta Nauczyciela, wysokości - w danym roku - średniego wynagrodzenia nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego.

Odstąpienie od nowelizacji ustawy spowodowałoby konieczność wyasygnowania ze środków publicznych dodatkowo na podwyżki dla nauczycieli, nie wynikające z dotychczasowych zapisów Karty Nauczyciela (bez nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach), ponad 1,8 mld zł. Kwota ta jest wynikiem wyliczenia, iż średnie wynagrodzenia nauczycieli byłyby większe od zakładanych w ustawie o 222,13 zł brutto miesięcznie na etat.

Art. 2 - Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa jest zobowiązana do dokonania na rachunek budżetu państwa wpłaty równowartości obsługi i wykupu obligacji

restrukturyzacyjnych wyemitowanych przez Ministra Finansów w 1996r. z przeznaczeniem na restrukturyzację zadłużenia Agencji w BGŻ SA.

Coroczna wysokość wpłat wynosi 30% określonych ustawą wpływów pieniężnych Agencji w danym roku. Ze względu na trudną sytuację finansową Agencji ustawodawca ustalił rozpoczęcie wpłat od 2002 roku. W przypadku wystąpienia nadwyżki nad nadwyżką ustaloną w rocznych planach finansowych przed 2002 rokiem, Agencja miała obowiązek przekazywania powstałej różnicy do budżetu państwa na poczet jej zobowiązań. Agencja dokonała takich wpłat w latach 1999 i 2000 w łącznej kwocie 47 334 tys. zł.

Obecnie ze względu na to, że Prezes Agencji zgłosił możliwość wcześniejszego rozpoczęcia corocznych wpłat w wysokości 30% rocznych wpływów pieniężnych Agencji, zachodzi potrzeba odpowiedniego rozszerzenia treści art. 20a ustawy. Wprowadzenie proponowanych przepisów umożliwi wpływ do budżetu w 2001r. ok. 300 mln zł. tytułem zapłaty części zobowiązań ciążących na Agencji. Całość zobowiązań Agencji - z omawianego tytułu - została określona rozporządzeniem Ministra Finansów, wydanym na podstawie art. 20a ust. 6 ustawy i wynosi 965 810 tys. zł a może ulec zmianie w przypadkach zmiany stopy redyskonta weksli, co wpłynie na koszt obsługi obligacji restrukturyzacyjnych.

Art. 3 - w celu zmniejszenia kosztów wytwarzania znaków skarbowych akcyzy, ponoszonych przez budżet, proponuje się wprowadzenie obowiązku częściowego ponoszenia kosztów wytwarzania banderoli podatkowych przez podmioty stosujące te znaki. Proponowane rozwiązanie wprowadza obowiązek wpłacania przez podatników, oprócz dotychczasowej zaliczki na podatek akcyzowy, również kwoty odpowiadającej co najmniej 80% kosztów wytworzenia tych banderoli. Kwotę tę ustalałby Minister Finansów w drodze rozporządzenia.

W 1999 r. budżet państwa poniósł wydatki związane z wytwarzaniem banderoli podatkowych w kwocie blisko 150 mln zł. Obciążenie podatników znaczną częścią tych kosztów pozwoli na zmniejszenie wydatków budżetowych o kwotę około 120 mln zł.

Art. 4 - zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych stawka zasiłku rodzinnego podlega corocznej waloryzacji, każdorazowo z dniem 1 czerwca, o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy.

Jeżeli faktyczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w danym roku kalendarzowym różnił się od przyjętego w ustawie budżetowej, wskaźnik kolejnej waloryzacji podlega odpowiedniej weryfikacji.

Zgodnie z art. 15c ust. 4 na analogicznych zasadach, jak zasiłki rodzinne, są waloryzowane stawki zasiłków wychowawczych.

Proponowana nowelizacja ustawy oznacza, że stawki zasiłków rodzinnych i wychowawczych pozostaną na niezmiennym poziomie od dnia 1 czerwca 2000 r. do dnia 31 maja 2002 r.

Natomiast byłby podwyższony, od dnia 1 czerwca 2001 r., próg dochodowy warunkujący prawo do zasiłku rodzinnego i wychowawczego. Próg ten wynosiłby odpowiednio 50 % i 25 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2000 r. Oszczędności w wydatkach budżetu na zasiłki rodzinne i wychowawcze, jakie spodziewane są z tytułu zamrożenia w 2001 r. stawek tych świadczeń zostały uwzględnione w projekcie budżetu państwa na 2001 r.

Art. 5 i 7 - projekt przewiduje wprowadzenie następujących zmian w przepisach ustawy o zatrudnieniu i bezrobociu.

1. W zakresie warunków nabywania prawa, pobierania i wysokości zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych:

a) proponuje się, aby zasiłek przedemerytalny przysługiwał osobie spełniającej określone w ustawie warunki do uzyskania statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku, jeżeli stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy, osoba ta posiada okres uprawniający do zasiłku wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn oraz posiada okres uprawniający do emerytury.

Proponowana zmiana przewiduje, że podstawowym warunkiem nabycia prawa do zasiłku przedemerytalnego jest rozwiązanie stosunku pracy (stosunku służbowego) z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Obecnie obowiązujące przepisy nie uzależniają nabycia prawa do zasiłku przedemerytalnego od przyczyn i trybu rozwiązania umowy o pracę- prawo to przysługuje także w przypadku wypowiedzenia stosunku pracy przez pracownika lub zwolnienia go przez pracodawcę z powodu ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych. Ponadto projekt ustawy nie przewiduje możliwości nabywania prawa do zasiłku w przypadku posiadania okresu uprawniającego do zasiłku wynoszącego 25 lat dla kobiet i 30 lat dla mężczyzn, jeżeli w okresie tym dana osoba co najmniej 15 lat wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Obecnie na podstawie tego przepisu, na zasiłek przedemerytalny mogą przechodzić kobiety w wieku nawet 41 lat (mężczyźni - 46 lat) i pobierać ten zasiłek przez okres 19 lat. Między innymi w wyniku powyższego przepisu liczba osób przechodzących na zasiłki przedemerytalne rośnie w bardzo szybkim tempie, co ma i będzie mieć w przyszłości istotny wpływ na sytuację finansową Funduszu Pracy i budżetu państwa,

b) proponuje się także, aby zasiłek przedemerytalny przysługiwał wszystkim uprawnionym osobom w jednolitej wysokości tj. 130 % kwoty zasiłku podstawowego dla bezrobotnych, z tym że jego wysokość nie będzie mogła przekroczyć 90% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy z okresu 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc zgłoszenia wniosku o zasiłek przedemerytalny i być niższa od 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych.

Obecnie wysokość zasiłku przedemerytalnego wynosi od 120% do 160% kwoty zasiłku podstawowego dla bezrobotnych. Zróżnicowanie to jest powszechnie krytykowane jako niesprawiedliwe i nieracjonalne. Ponadto obowiązujące przepisy zawierają zarówno wątpliwości interpretacyjne, jak też problemy praktyczne w zakresie ich stosowania. Dotyczy to w szczególności prawa do 160% zasiłku

przedemerytalnego osób zamieszkałych w rejonach, które uzyskały lub utraciły status rejonu zagrożonego szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym oraz z którymi rozwiązany został stosunek pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a zwolnienie to obejmowało w okresie 3 miesięcy co najmniej 100 pracowników. Proponowana zmiana wyeliminuje powyższe problemy, a zarazem uwzględni liczne wystąpienia i wnioski dotyczące ujednoczenia wysokości zasiłków przedemerytalnych - bez względu na miejsce zamieszkania oraz okoliczności utraty pracy,

c) proponuje się wyeliminowanie możliwości pobierania zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego oraz (bez ich zawieszenia) możliwości osiągania dochodów z pracy do wysokości połowy najniższego wynagrodzenia.

Wprowadzenia zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, wypłacanych do czasu osiągnięcia wieku emerytalnego, miało na celu zapewnienie nie tylko osłony socjalnej dla osób posiadających stosunkowo długi staż pracy, ale także - poprzez dezaktywizację zawodową tych osób - stworzenie większych szans na uzyskanie pracy przez osoby bezrobotne, a w szczególności absolwentów. Jeżeli osoby posiadające prawo do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego mają możliwość podjęcia pracy to nadal będą mogły ją podjąć, gdyż wówczas zasiłki i świadczenia przedemerytalne zostaną tylko zawieszane. Ponadto możliwość pobierania zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego i jednoczesnego osiągania dochodów z pracy, powoduje, że pracując na 1/3 etatu, dana osoba może uzyskiwać łącznie wyższe dochody niż przed utratą pracy - pracując na pełnym etacie.

Powyższe dodatkowo motywuje szereg osób do przechodzenia na zasiłki lub świadczenia przedemerytalne,

d) proponuje się, aby prawo do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego przysługiwało po okresie karencji odpowiadającej długości okresu, za który dana osoba otrzymała odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia (bez względu na to, czy odszkodowanie to wypłacane jest na podstawie przepisów Kodeksu pracy czy też innych przepisów np. Układów Zbiorowych Pracy, co ma miejsce w PKP),

e) proponuje się skreślenie w art. 37k ust. 9 - dotyczącego możliwości ustalania przez Radę Ministrów korzystniejszych warunków przechodzenia na świadczenia przedemerytalne dla pracowników restrukturyzowanych branż i sektorów. Przepis ten ma charakter dyskryminujący osoby nie mające możliwości korzystania z tych uprawnień i jest powszechnie krytykowany, głównie przez osoby, które nie korzystają z takich uprawnień. Utrzymuje się w mocy przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 kwietnia 1999 r. w sprawie ustalania świadczeń przedemerytalnych dla osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy z podmiotów gospodarki narodowej objętych programem restrukturyzacji przemysłu hutnictwa żelaza i stali w Polsce (Dz.U. Nr 36, poz. 341 z późn. zm.) z uwagi na fakt, iż przepisy tego rozporządzenia mają zastosowanie do pracowników zwalnianych do dnia 31 grudnia 2001 r., co wynika z art. 8 projektu ustawy.

2. Proponuje się nadanie nowego brzmienia art. 54 - określającemu, że nie opłacają składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników zakłady pracy chronionej oraz zakłady aktywności zawodowej.

Zakłady pracy chronionej oraz zakłady aktywności zawodowej, z tytułu zatrudniania osób niepełnosprawnych posiadają uprawnienia przewidziane w przepisach o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Zwolnienie z obowiązku płacenia składek powoduje mniejsze dochody Funduszu Pracy, a w konsekwencji niższe środki na aktywizację zawodową bezrobotnych i innych osób poszukujących pracy. Szacuje się, że dochody z tego tytułu wzrosną w 2001 r. o ok. 100 mln zł.

3. Proponuje się również utrzymanie (jak to ma miejsce w br.) możliwość zaciągania przez Fundusz Pracy kredytów do wysokości 12,5%, których spłata może wykraczać poza rok budżetowy.

Szacuje się, że przyjęcie powyższych zmian zwiększy dochody Funduszu Pracy o 100 mln zł (z tytułu wprowadzenia obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy przez zakłady pracy chronionej) oraz zmniejszy wydatki na zasiłki przedemerytalne o ok. 100 mln zł.

Art. 6 - projektowana zmiana ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej sprowadza się do utrzymania dotychczasowego 30% wskaźnika, który stanowi podstawę do ustalania wysokości środków finansowych, ustalanych od planowanych wpływów z podatku akcyzowego od paliw silnikowych, przeznaczonych na realizację zadań, związanych z budową, modernizacją i utrzymaniem dróg publicznych.

Proponowana zmiana ustawy polega na przesunięciu przyjętych regulacji, określających, iż wskaźnik będący podstawą do ustalenia wysokości środków finansowych na realizację zadań w zakresie utrzymania dróg publicznych w 2001 r. wynosiłby 35%. Utrzymanie dotychczasowego wskaźnika spowoduje, iż zwiększone wydatki budżetu państwa na finansowanie dróg wystąpią od początku 2002 r.

Szacowane ogólne dodatnie skutki finansowe dla budżetu państwa wprowadzanej regulacji wynoszą 3.420 mln zł.

SEKRETARZ
KOMITET INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
Jacek Saryusz-Wolski

Sekr.Min.JSW / **1839** /2000/DHP-ob

Warszawa, **16.11** .2000

Pani
Jolanta Rusiniak
p.o. Sekretarza Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela, ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawy w sprawie oznaczania wyrobów znakami skarbowymi akcyzy, ustawy o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych, ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jacka Saryusz-Wolskiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-153-00), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Celem przedłożonego projektu ustawy jest dostosowanie przepisów sześciu obowiązujących ustaw do wymogów projektowanej ustawy budżetowej na rok 2001. Zmiany zaproponowane w ww. projekcie dotyczą w większości wysokości finansowych zobowiązań państwa wobec grup podmiotów, uprawnionych do ich otrzymania, m.in. nauczycieli, osób uprawnionych do otrzymywania zasiłku rodzinnego oraz zasiłku przedemerytalnego. Pozostałe zmiany dotyczą przyspieszenia dokonywania przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa corocznych wpłat na rachunek budżetu państwa oraz wprowadzenia obowiązku częściowego ponoszenia kosztów wytwarzania banderol podatkowych przez podmioty stosujące te znaki. Należy podkreślić, iż - co do zasady - regulacja prawna Unii Europejskiej nie dotyczy wysokości świadczeń z zakresu polityki społecznej oraz kwot wydatkowanych w związku z funkcjonowaniem administracji publicznej. **W powyższym zakresie przedłożony projekt ustawy nie podlega analizie pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego.**

Pragnę jednocześnie zwrócić uwagę na fakt, iż proponowane zmiany odnoszą się do zobowiązań finansowych oraz świadczeń, których zasady realizacji bądź krąg beneficjentów wskazane zostały w odpowiednich regulacjach wspólnotowego prawa pochodnego. Należą do nich, w szczególności: zasady określania wymiaru czasu pracy nauczycieli, w odniesieniu do którego określa się ich wynagrodzenie zasadnicze, problematyka pozbawienia zakładów pracy chronionej możliwości nieuiszczania składki na Fundusz Pracy oraz odpłatność za przyznaną banderolę. Wstępna analiza powyższych zmian nie powoduje konieczności formułowania zastrzeżeń merytorycznych. **Kwestie te pozostają jednak poza zakresem regulacji przedłożonego projektu ustawy i – w konsekwencji – nie podlegają dalszej ocenie.**

II. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż przedłożony projekt ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela, ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawy w sprawie oznaczania wyrobów znakami skarbowymi akcyzy, ustawy o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych, ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej, nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem

W. B. A. R.
Urząd Informacji Europejskiej
Dr Szymon Wolst
Sekretarz Stanu

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Jarosław Bauc
Minister Finansów

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 20 listopada 2000 r.

Cena - 0.56 zł + 22% VAT

